

Oglaši, propočlaniti itd.
tiskaju i računaju se na temelju
običnog cimika ili po dogovoru.

Novići za predbrojbu, oglaši itd.
šalje se napušćenom ili polož-
nicom pošt. štedionice u Beču
na administrativnu listu u Puli.

Kod narudbe važi točno oz-
načiti ime, prezime i najbliži
pošt. predbrojnika.

Tko list na vrieme ne primi,
neki to javi odpravnosti u
otvorenom pismu, sa koji se
ne plaća poštara, ako je iz-
vana napisano „Reklamacija“.

Cekovnog računa br. 247-849.

Telefon tiskare broj 38.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

„Slogom rastu male stvari, a neologa sve pokvaru... Naroda poslovica.“

Odgovorni urednik i izdavatelj Jerko J. Mahnić. — U nakladi tiskare J. Krapotić i drugi, u Puli. — Glavni suradnik prof. M. Mandić u Trstu. (Via Chiocca 12).

S bog redovite glavne skupštine političkog društva za Hrvate i Slovence u Istri, koja se obdržavala jučer posle podne u Pazinu i radi izvještaja o istoj, što ga donašamo u kratko na drugom mjestu, izdali smo ovaj broj danas namjesto jučer, što molimo naše štov. predplatnike da uvaže.

Uredništvo.

Zahrvatsko sveučilište.

Bečke novine donose ovih dana vest, da će do mala izaći ministarska naredba, kojom se imenuje naročito izpitno povjerenstvo u Beču, za one sveučilištne djake pravnike iz Istre i Dalmacije, koji uče i polazu izpite na hrvatskom sveučilištu u Zagrebu, aže da njihovi izpiti budu priznati kao valjani u ovoj polovici monarhije.

U broju „N. Sl.“ od prošle godine priobčili smo u vesti pod naslovom „Za pravnike“, da će biti komisija za popunitvene izpiti naših pravnika iz Istre i Dalmacije, koji svrše svoje hauke na sveučilištu Zagrebu, za koji dan imenovana. Predsjednikom te komisije, da će biti predsjednik senata vrhovnog suda u Beču Zohar, podpredsjednikom dr. Tomaseo, a članovi dvorski savjetnici Trnovec, Simonelli i Knego, te savjetnici Okretić i Laneve. Ta komisija imala je započeti svoje djelovanje koncem prvoga semestra god. 1904.

Svojom naredbom o imenovanju izpitnog povjerenstva za pravnike iz Istre, Dalmacije i valjda iz Slovenskih zemalja, koji polazu izpiti na sveučilištu u Zagrebu potučiti će austrijska vlada samo diplome svoju svrhu. Zadovoljiti će naime časovito samo one naše dobrijane, koji nemisle dublje i koji se zadovoljavaju i sa najneznatnijom mrvicom, koja pade milostivo sa gospodskoga stola. Ali ona neće i nemože nimalo zadovoljiti one, koji misle

svojom glavom, koji su viči malo dublje zaviriti u vladine nakane i osnove i koji nesmatraju milostinjom ono, što ih po pravu i zakonu ide.

Da vidimo dakle, koju li će imati korišt hrvatski i slovenski sveučilištne djaci iz ove polovice monarhije od te naredbe. Po našem sudu biti će ta korist tako nezatna, da neimamo nimalo razloga veseliti njoj se. Prije svega ta korist imala bi biti samo za pravnike iz rečenih zemalja, dočim se mudroševi nebi mogli nimalo njom okoristiti.

Ali ni za pravnike naše neima osovine vrednosti, jer gdje će se naći djaka, koji će imati svi volje ni sredstava, da se dva puta podvrgavaju jednomu izpitu ili bar popunitvenom izpitu?

Izpitno povjerenstvo, zasjedati će u Beču, kamo bi morao svaki naš djak pravnik sa zagrebačkog sveučilišta, da popuni svoje izpiti iz onih predmeta, koje se ne predate na sveučilištu u Zagrebu.

Ridki će biti doista oni naši djaci, koji će se odvaziti, da uče u Zagrebu pak da idu na popunjene svojih izpita pred novo povjerenstvo u Beč. Za to se hoće osobito volje i više novaca, nego li ga imade obično ogromna većina naših djaka.

Ministarstvo bogoštovlja i nastave htjelo je dakle doći u susret našim pravnikom, ali njim je u istinu vrlo malo pomoglo.

Glede ostalih naših djaka na hrvatskom sveučilištu, imala bi vrediti neka praksa, koju austrijska vlada za sada trpi. Prošle su naime godine bili namješteni nekoji učitelji na srednjih školama Dalmacije, koji su položili izpiti u Zagrebu. Tim povodom izticali su hrvatski listovi, da je to dobar znak, jer da austrijska vlada tim pripoznaje valjanost zagrebačkih izpita na mudroštvnom fakultetu i da će se stalno i u buduću držati te prakse. Nu mi pitamo, tko nam jamči, da će se austrijsko ministarstvo nastave držati te prakse i u onom slučaju, kad bude imalo

dosta učitelja za srednje škole, izpitanih na svojili sveučilištih?

Kad bi austrijska vlada u istinu htjela zadovoljiti opravdanim težnjama našega naroda, ona bi moralu nastojati, da se izpiti zagrebačkog sveučilišta položeni od djaka ove pole monarhije, posve izjednači sa ispitima cislitavskih sveučilišta. To juriči stalo ni truda ni troška.

Ako se sada nepredaje jedan ili drugi predmet na pravničkom fakultetu u Zagrebu, koj se predaje na cislitavskih sveučilištih, dođi bi se tomu laka doskočiti time, da se austrijska vlada dogovori sa hrvatskom vladom neka se ustroji stolicu u Zagrebu i za taj predmet, koj bi imali služiti djaci ove polovice monarhije. Na to bi stalno pristala hrvatska vlada u interesu samog sveučilišta.

Na mudroštvnom fakultetu u Zagrebu predaje se iste predmete, kano i na ovostranim sveučilištih. Izpiti kandidata za srednjoskolske učitelje morali bi dake vrediti kano i izpiti ovostranih sveučilišta. Naši djaci mudroševi mogli bi dapače više naučiti i bolje napredovati u Zagrebu nego li na ovostranim sveučilištih, gdje se moraju svi više il manje boriti sa tudjim im njemačkim jezikom.

Tuj se hoće dakle samo malo dobre volje — i pravednosti napram našem narodu, pak bi se i to pitanje lako i povoljno riešilo.

Na takvo rješenje imamo mi Hrvati i Slovenci ove pole monarhije tim veće pravo, što se baš sada živo bore za našu sveučilišta braća Slovenci i Česi te malobrojni Talijani Primorja i južnoga Tirola. Pa ako je vlada voljna zadovoljiti ovim posljednjim, kojih ima jedva 600.000, dočim je naš Hrvati i Slovenaca samo u ovoj poli skoro trostruko toliko, tada imamo mi pravo i dužnost od cesarske vlasti zahtijevati, da omogući našim djakom polaziti hrvatsko sveučilište u Zagrebu i to sve fakultete i na svih fakultetih polagati izpiti, koje da su ravnopravni

ili jednako valjani kano i izpiti na ovostranim sveučilištih.

Hrvatski i slovenski zastupnici u Beču neke ne puste s vido ovo po na važno pitanje osobito sada, kad no je pitanje ustrojenja raznih sveučilišta na dnevnom redu. Neradi se ni o milostinji ni o kakvoj povlastici, već o pravu, koje mora biti za sve jednako.

Politički pregled.

U Puli, dne 6. aprila 1904.

Austro-Ugarska.

Osobitih političkih vesti neimamo, jer je mirovalo političko djelovanje zbog uskrsnih blagdana. Zabilježiti nam je jednu izjavu poznatog konzervativnog zastupnika baruna Parischa, koja nam se čini dosta važnom za nutarne odnose Austro-Ugarske. Barun Parisch izjavio je u jednom njemačkom konzervativnom listu, da se je parlamentarno stanje, uslijed dogodjaja na koncu posljednjeg zasjedanja, znatno popravilo. Do českih stranaka stoji — kaže taj zastupnik — hoće li se izpuniti nade, koje se spaja sa ponovnim otvorenjem carevinskoga vjeća. Poslije poznatog dogodaja poslednjih godina više je nego li neumjestuo govoriti ozbiljnim licem o zlu obstrukciji, ali smisla imade govoriti o tom, da li imade obstrukciju koju svrhu.

Time, kaže nadalje, što su stranke u carevinskom vjeću promjenile svoj dosadašnji položaj, neide se za uspostavu stare desnice, što je svakomu jasno, koji pozna odnose. S druge strane ne može se više dvojiti o tom, da se že odstraniti zašto, koje češke stranke diele od njihovog osnovanog prava, pače još više, da se želi izgladiti najostrija pitanja borbe njemačko-českog prepora te napokon odlučno uesti red u carevinskom vjeću. Ooo, što je Čehe u svoje doba nagnalo u obstrukciju t. j. podpuna ravnodušnost mjerodavnih čimbenika u parlamentu i

PODLISTAK.

Basne i priče.

Overzu v pritrah usta moja i provještaju gamanija vetha. Ps: 77, 2.

X.

Rak i račić.

„Sine! pristupi amo, — imam ti važnij kazati stvari, — Mudrim, riečima otca svojega, svoje nakloni uho. — Danas iz prvog jaza kada si vodom prispio amo, — S onog kamena gori čuo se kreket nadutih žaba: — O, „ritolježe“ tromi kamo to lježe — naši su puči — — Javi „crvenaku“ otcu neki te pravo hodati uči — — Tih „natrághodja“ grdi nećemo više u našoj vodi; — Illi naprvo stupaj ili pak od nas nevidom hodi — — Eno, predragi sine, gone nas svuda, nigdje nas neće, — Radi tvojega hoda na rûg smo i stid svakomu skotu. — Vidim došlo je vrieme, da troba mahnu popravit tvoju, — Tesko neće ti biti, pazi na ovo što će ti reći: — Svoje upravi oči naprvo i još ticala duga, — K tomu čitavo tielo nastoj da krene u istom pravcu, — Zato u natrag noge ne hitaj, već ih naprvo meši, — Pak „natrághodjom“ tromim neće te ni „ritolježem“ zvali. — Tako učase otac svojega sina račića mlada.

Al sin staromu raku, svojemu otcu, odvrati ovo:
„Mahnu priznajem svoju ali i tvoja mahna je otče —
„Odkad ugledat svjet taj jednako i ti ovako hodis,
„Primjer kako mi dade mladomu — takvā se držim.
„Noge drage će volje naprvo močat kako mi veliš,
„Samo pokazi prije ti mi kako to činiti valja —
„Dobrim primjerom uvek treba da sinu prednjači otac...
Jos htje zboriti račić ali ga voda uze odande.

* * *

Otač hoće li od svog nauka pravog vidjeti ploda, Treba riečima svojim dobar da izgled uveike doda.

Nadan Zorin.

Čovjek i zmija.

„Smiluj mi se čovjče dobrī,
„Nemoj tako hriliti maglo...
„Eno stid mi ukodi tielo...
„Momu životu već kraj se bliža...
„Topla zraka Martova sunca
„Van izmami, jutros me — još noć
„Nije — a gle sjevernjak sniegom
„Gore i dole zasipava.

„Prije nego sunce se smiri
„Pognut će... oti mi gasnu...
„Svest me pušta... Čovjče dobrī
„Digni i ogrij mi studno tielo...“

Tako jednom čovjeka nekog

Polusmrzlja moljače zmija:
Molba nebi odbita — čovjek
Dobar ju u njeda metnu svoja.

Al ne prodje časaka mnogo,
Dobri čovjek od boli visnu —

Na tla srši se zdvojan

Izbaci ljuticu iz njedara.

— Neharnice! smrti te oteh,
— A ti sad mi ujedom trovnim
— Skonča život — od Boga budi
— I ljudi prokleta na sve vjeke. —

* * *

Ne čudi se da ima zmija
Koje tako plaćati znaju,
Dobroćincem i neki ljudi
Jednakim načinom povraćaju. —

Nadan Zorin.

van njega, prestalo je s tim razlogom i za politiku obstrukcije, od pada i ona sama jer bi inače bila bez temelja i bez cilja. Zato da se očekuje od političke razboritosti českih stranaka promjenu njihove taktike, govore važni razlozi, koji čine taj korak još više traženim i vjerljavnim.

Zatim prelazi zastupnici na odnose između Austrije i Ugarske, te na predstojeće razprave o carinskom cieniku i na godbi. Nebude li austrijska vlada — kaže — našla dosta podpore u parlamentu, podleći će složnim Madjarom i štovati životne interese ove pole monarhije. Nu — kaže dalje — sile i vanjski odnosi česke stranke, da pribave parlamentu slobodu rada. Nije doista opravdano za-brinutost, da bi moglo do skora doći do ozbiljnih sukoba, ali se pred našim očima pripravljaju nove kombinacije koje mogu prisiliti i našu monarchiju na odlučnije korake. I za to je dužnost českih stranaka, da se kod sastanka carevinskoga veća odluče na to, da li će i kod promjenog položaja njihova taktika ostati dosadašnja.

Iz navedenog je razvidno, da njemački zastupnik, pa bio on i konservativac, gleda jedino kroz njemačke načale i da svajuje svu krivnju radi nerada parlamenta na česke stranke. On nekuša ni rečju opomenuti njemačke stranke na umjerenost ili na popust napram ostatim nemjemačkim strankama. Po njegovu sudu imali bi samo Česi popuštati i štovati životne interese svoga naroda a da se tuzmognu uvesti u parlamentu red, dočim se od Niemaca ne traži nikakovih žrtava. Nu bez obostranih žrtava, bez popusta s jedne i s druge strane neće doći do izmjerenja stranaka niti do toli željnog rada u parlamentu.

Službeni list bečke vlade priobjećuje vlast, da je Njegovo Veličanstvo previšnjim rješenjem od dne 31. marta o. g. podielilo red željezne krune I. razreda uz oprost pristojecu ministru trgovine barunu Gallu, ministru poljopravljenja barunu Giovanniju i galtičkom ministru dr. Pientaku.

Iz Beča pišu rimskim listovom, da će još ovog čedna biti primljen u audienciju austrijskog i ugarskog ministra predsjednika odaslanika talijanske vlade Miraglia. Tim povodom da će se povesti pregovori radi uređenja nesretne vinske klauze. Iz Beča vratiće se Miraglia u Rim, gdje će se nastaviti pregovori između odaslanika Austro-Ugarske i Italije radi trgovackog ugovora, što se imade sva-kako tečajem ove godine između obiju država sklopiti.

Crna Gora.

Bečke novine donose ponovne nepovoljne vesti o odnošajih na crnogorskem dvoru. Po tih vesti dolio je nedavno do sukoba između kneževića Danila i Mirka. Radi toga da mora knežević Mirko seliti iz domovine. Povod neslogi i nezadovoljstvu, da je veliko siromaštvo u kneževini. Kako smo onomadne na ovom mjestu kazali, opetujemo isto i danas, da valja sve vesti iz Crne Gore u bečkim listovima uzeti veoma oprezno, jer, kneževina Crna Gora ni vladajuća obitelj ne uživaju ni ljubavi ni prijaznosti bečke njemačke štampe.

Bivši crnogorski ministar pravosudja dr. Lujo Vojnović, koji se je žalostno proslavio u pitanju hrvatskoga zavoda sv. Jeronima u Rimu, bio je odlikovan od predsjednika francuske republike redom počastne legije.

Stbija.

Zadnjih dana oglasio je srbski službeni list kraljevsku naredbu, kojom se prvi kraljev pobočnik, pukovnik Popović, te ostali pobočnici i časnici rješavaju od službe, čime je ovo zapleteno pitanje privredno kraja, te su sada odstranjeni s dvora svi oni časnici, koji su bili upleneni u poslednju urotu proti nesretnom kralju Aleksandru. Prvim kraljevim po-

bočnikom imenovan je pukovnik Milošević. Ministar vanjskih posala Pašić, obavještio je o tih promjenah srpskog poslanika Vučića u Beče, kamo i druge poslanike kod tadijih dvorova. Srbska se vlast nuda, da će sada tadije vlade stupiti s njom opet u diplomatske odnose, koji bijahu neko vreme prekinuti. U oči togog događaja vratio se je u Biograd talijanski poslanik grof Magliano, te ga je kralj prošlog tjedna primio u Audenciju. Ruska je vlada smješta odgovorila na obavest da su časnici - urotljeni odstranjeni, da je imenovala svojim poslanikom u Biogradu Guastevu.

Rusija.

Poslednje vesti s rusko-japanskog ratisti glase: Petrograd, 4. aprila. Dopisnik R. B. A. javlja iz Port Artura: Položaj je u rayonu nepromjenjen. Danas je namjestnik Aleksejev pregledao utvrde obala i one sa kopnene strane.

Petrograd, 4. aprila. Posebni dopisnik R. B. A. javlja iz Liaojanga: Očeknost da Rusi za hranu dobro plaćaju, sklonila je Kinez, da donesu u grad sve nuždno. Izmišljene su vesti iz Šangaja, da su Rusi prisiljeni hranu na silu uzimati. Ki-nezi rado prodaju hranu i ustupaju stanove za rusku vojsku. Zapovedi namjestnika Aleksejeva zabranjuje izvoz hrane i robe iz Inkau. U neutralne luke pušta samo u slučaju, ako parobrod za vrijednost robe položi kauciju, koja se vraća iz-a kako je ista u neutralnoj luki prispjela. Zdravljje četa u Liaojangu izvrstno je.

Niučang, 4. aprila. Ovamo je došao parobrod, koji su unejmili zastupnici ino-strane štampe. Na brodu su bila dva Japanci kao sluge, koja su odmah uhvaćena, te će biti puštena na slobodu istom nakon nekoliko mjeseci. Svi stranci stoje pod strogiim ruskim nadzorom. Parobrod je dobio malog, da opet odmah ostavi luku Niučang, čim nastupi plima. Ruske se oblasti pokazuju veoma susretljive. Trgovina, trgovaci brodovi, željeznice i brojavci uživaju najveću slobodu.

Petrograd, 4. aprila. Po vlastima ov-

dješnjih listova iz Port Artura očekuje

se onđe, da će Japanci ponovno pokušati, da potopljaju trgovinu, zatope ulaz u luku. Poduzete su sve mјere, da se i ovaj pokušaj učini bezuspješnim.

Danas se povratio ovamo sa Baikal-

skog jezera ministar prometa Žilkov.

Seul, 4. aprila. U Chemulpo je stiglo

5 japanskih prenosnih brodova sa top-

nicićem, konjančićem i pješačtvom. Voj-

ska ide prema Seulu.

Ovamo je došao novi zapovjednik od

Seula, Horagesira. Po kazivanju Koreja-

naca, Rusi se služe sa psima za razna-

šanje vesti.

Štečajte se

"Družbe sv. Cirila i Metoda"

za Istru

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

Oskar, nadvojvodinja Marija Josipa i stariji sin nadvojvoda Karlo i drugi. Sve naoko njekoliko tisuća ljudi.

Posle sveteće sv. mije izrekao je hrvatski krasan prigodni govor Mons. Zamlić, pak posvetio zastavu. Čavliće u zastavu, izričući zgodne riječi pribujali su Mons. Zamlić, kralj Oskar, nadvojvodinja Marija Josipa, nadvojvoda Karlo, kumica, kum, predsjednik društva Zambelli, pak mnogi drugi. Posle podne bila je pučka zabava na Slatini, i svđani banket u „Stefaniji“.

Na treći blagdan već dosta rano u jutro došlo je Njegovo Veličanstvo car i kralj Franjo Josip I., do Matulja posebnim vlakom, a onda kočijom. Občina Kastav napravila je za tu zgodu slavljenak na Matulju, občina Volosko-Opatijska na početku Voloskoga i na početku Opatije, občina Veprinac na Slatini na medju Opatijsko-Veprinackoj. Pod slavoluci stojali su občinski načelnici sa zastupnicima. Uzduž ceste u Matulju prema Voloskom stojali su školska djeca raznih škola Kastavskih občina. Djeca Voloskih škola uzduž ceste na Voloskom; djeca Opatijskih škola, pak Veprinacke i Lovranske, uzduž ceste u Opatiji. C. kr. činovnici svojih monturah tekli su pred „Stefaniju“, gdje je cesar i kralj Franjo Josip odsjeo. Tu je primio posjet kralja Švedske i Norveške Oskara, a onda on posjetio ovoga u „Villa Janette“, velikoga vojvodu Luksemburškoga u „Villa Amalia“ i nadvojvodinku Mariju Josip u „Villa Angiolina“. Po podne odvezao se je na Rieku da posjeti nješto bolestnog nadvojvodu Josipa. Objedovao je kod švedskoga kraljevskoga para a onda se s kraljem prošao kočijom u Lovran. Njesto posle 8. ure vratio se je put Beča. Opatija i Volosko bili su razsvjetljeni, a tako i razni parobrodi na moru. Putem do postaje svjetilo se bakiši. Tom prigodom, bilo je u Opatiji i na Voloskom mnogo detektiva, doslih većinom iz Trsta. Sa svih strana pako sgrnulo se je zandari, kolici na Volosko i u Opatiju, toli na razne željezničke postaje. Taj dan i njekoliko dana prije patrolirali su zandari uz željezničku prugu, i po njoj samoj. Svako toliko metara bio je bar jedan.

Lošinjski kotar:

Tko će biti c. k. kotarski nadzornik za hrvatske pučke škole na kvarnerskih otoci?

Sa kvarnerskih otoka pise nam prijatelj pučki učitelj pod gornjim naslovom koliko sliši: Za poslijede skupštine „Krčkog učiteljskog društva“, održavane dne 17. pr. mj. na Puntu, poveo se je u prijateljskom krugu pogovor i o tom, tko će naslediti nezaboravnog školskog nadzornika, blagopokojnog Skopinića. Na našim otocima imadećno vrstnih pučkih učitelja, koji su s odlikom položili učiteljske izpite, koji su tako reku osidili u školi i koji bi bili na svom mjestu kano kotarski školski nadzornici. Reci će nam se možda, da pučki učitelj neuživa kao nadzornik dostatno ugleda među drugovima, pa da valja na takva mesta postavljati srednjoškolskoga učitelja. Njesto ima za sebe takovo tumačenje, ali ipak držimo, da neće nitko bolje nadzirati pučkog učitelja, nego li vrstan, svještani, strog i pravedan pučki učitelj, koji pozna sve dobre i loše strane u učitelja, djeci i škole. Takovu pučku učitelju imadu za nadzornike naši drugovi u Voloskom, Pazinskom, Pulijskom, Porečkom, iako se nevaramo, u Koparskom kotaru, pa oni vrše na zadovoljstvo svojih predpostavljenih svoju službu.

U ostalom mi nejasno na tom, da nam bude nadzornikom baš koji nije drug, već želimo, da onaj, koji bude, neka bude vrstan pedagog, izkusni učitelj, koji je svojim dosadašnjim radom pokazao, da mu leži napredak školi i učiteljstvu na srcu, koji pozna temeljito naš naukovni jezik i koji si je stekao zasluga za našu pučku načinu.

Takvog nadzornika pozdraviti čemo veselo znajući da će svjetlosti i duševno ovršiti svoju, težku zadatku i da će doстоjno naslediti svoga predstavnika.

Razne primorske vesti.

Glavna skupština političkoga društva za Hrvate i Slovence Istre obdržala

vana je dne 7. o. m. u Pazinu. Skupštini predsjedao je senior predsjednik, prof. Spin, čiji je prisutni skoro svih obdarivani i prilican broj članova. Vladu je zastupao kot. komesar g. vitez Bosio.

Predsjednik otvorio skupštini u 4 sata po podne, predstavio vladino zastupnika te se osvrnuo na narodni preporodaj Hrvata i Slovenaca Istre. Spomenuo prve muzeve, koji su počeli buditi naš narod u Istri pak predje na novije doba naime na posliednjih preko 20 godina te razloži što je u to doba utinilo na političkom, školstvom i narodno-gospodarskom polju. (Obzirovje izvješće doneti čemo naknadno.) Tajnik dr. Červar pročitao zatim zapisnik posliednje glavde skupštine našega poljoprivrede, koji se odobri bez prigovora. Isti pročita obištrno, izvješće o djelovanju političkog društva poslje prve redovite godišnje skupštine. Izvješće prima se bez prigovora do znanja.

Isti izvesti u imu odsutnoga blagajnika državljenom finansijsnom stanju. Prima se takodjer bez prigovora do znanja. Na to je izabran jednoglasno novi odbor. Kod eventualnih predloga razprela se veoma izvrsna rasprava; stavljen je više rezolucija, koje bijaju sve jednoglasno prihvocene.

Na koncu prihvaćena bijaše uz burno odobravanje rezolucija, kojom se izriče simpatija do bratskog ruskog naroda te se izriče želja za sjajnu pobjedu ruskog oružja u borbi proti Japancem.

Imenovanje. Predsjedničtvu prizvano suda u Trstu imenovano je pisarničkog pomoćnika pri sudu u Krku, Bartola Šulinu kancelistom kod c. k. kotarskoga suda u Puli. Čestitamo!

Mjesto sudbenog poslužnika u Buzetu. Kod c. k. kotarskoga suda u Buzetu izpruženo je mjesto poslužnika sa običnom plaćom i odjelom. Moliteli valja da ulože svoje molbe valjano podkrijele i sa dokazom o poznaju zemaljskih jezika najdalje do 10. maja o. g. na predsjedničtvu c. k. okružnog suda u Rovinju.

Porinuće oklopniča Nadvojvoda Fridrik. Dne 30. o. m. porinuti će se sa brodogradilišta „Stabilimento tecnico triestino“ u Trstu u more novi brod naše vojne mornarice, koga okrstite imenom Nadvojvode Fridrika.

Kod porinuća kumovati će novoj oklopniči supruga Nadvojvode Fridrika Njez. Visost nadvojvodkinje Izabela. Nova oklopniča je sasvim slična oklopniči „Nadvojvoda Karlo“, te je jedna od najvećih ratnih ladja naše ratne mornarice. Duga je 118 metara, široka 21, a duboka 7,5, te je gradjena od ocicela „Siemens-Martin“. Oklopi, koji teže 2922 tone, pravljeni su u talionicama u Wirkowitzu. Oklopniča je oružana sa četiri topa od 24 cm. sistem Škoda, dvanaest topova od 19 cm. za brzo pucanje i 28 omajnih topova, te dve sprave za lanceriranje torpeda. Parostroj razvija 14.000 konjiskih snila a oklopniča juri na većem brzinom od 19 morskih milja na sat.

Učiteljska mjesna. U Voloskom poljoprivrednom kotaru valja popuniti slijedeća izraženja učiteljska mjesna: III. reda na hrvatskom dijelu u Lovranu, te podotuljice u Sv. Mateju i Rukavcu. Zatim ona ravnajuća učitelja u Tatrals, Slivju, Brzovici i Pasjaku.

Za ovaj natječaj doznali smo iz „Nar. Lista“, koji kaže, da je zanj doznao preko nekog prijatelja, pak se punim pravom tuži, što se sada otkad moraju natječati na učiteljska mjesna plaćati c. k. školske oblasti, više nepričuvaju natječaje u javnili listovih, kako je to prije bilo i kako bi moralio i sada biti u interesu učiteljstva i samog školskog. Gospodo skrutarje svuda, gdje se nebi smjelo skrutarili i obratiti!

Javni sastanak političkoga društva „Edinost“. Prošle nedjelje obdržalo je političko društvo „Edinost“ u Sv. Ivanu kod Trsta u prostorijah „Narodnoga Doma“ javni sastanak, kojemu je prisustvovao veliko mnoštvo naroda iz Trsta i okolice.

O jedinoj točki duevnoga reda: Talijansko sveučilište i sporazumljenje „Slavena i Talijana“, govorio je najprije u kratko predsjednik „Edinosti“ a za njim obištrije podpredsjednik dr. Rybar, pak dva socijaldemokrata, i zemaljski zastupnik i prisjećnik za Istru g. dr. Dinko Trinajstić. Na koncu bijaše prihvaćena slijedeća rezolucija:

Na javnom sastanku političkoga društva „Edinost“ dne 27. marta u Sv. Ivanu kod Trsta sakupljeni Slovenci i Hrvati iz grada, okolice te iz Istre, svestni si važe zadatce, koju ima Primorje za sav jugoslavenski narod, pozdravljaju doduše simpatično pokuse za sporazumljenje između Slavena i Talijana,

izjavljuju pak, da mora biti predviđen svakom pokusu približenja bezuvjetno, otvoreno i faktično priznanje područje narode i političke ravnopravnosti objudu narodnosti u Primorju, uslijed česa

zahtjevaju, da se u prvom redu uredi skoro posve zanemareno školstvo osobito u Trstu, Gorici i Istri, tako, da bude također slavenkoj narodnosti pružena mogućnost, da uzgaja svoju mladež u pučkih školama u materinskom jeziku,

te pozivaju konačno slovenske zastupnike, neka privale na ustrojenje sveučilišta, dotično jednog fakulteta u Trstu, jedino pod uvjetom, da bude isto dvojezično, te da pruže Talijani dostatnog javstva, da te se gori, spomenuto ravnopravost također u praksi u istinu provesti.

Napokon uz gromovito odobravanje, bijaše prihvaćen i slijedeci predlog: „Slovenci i Hrvati iz Trsta i Istre, sakupljeni na javnom sastanku dne 27. marta u Sv. Ivanu kod Trsta, izražuju srdčane svoje simpatije do bratskog ruskog naroda, te vruću želju za sjajnu pobjedu ruskoga oružja proti Japancem“.

Slovenski privaci kod ruskoga konzula u Trstu. U tršćanskoj „Edinosti“ čitamo, da bijašu prošoga cedna slovenski privaci, gg. dr. Gregorin i dr. Rybar kod ruskoga konzula g. baruna Küstera u Trstu, da mu izraze simpatije tršćanskih Slovencova za ruskog naroda, koji se nalazi u borbi proti Japancem, te da zaželete povjedju ruskom oružju.

Ruski konzul primio je slovenske odašanlike veoma prijazno izjavio kako su mu poznate simpatije slovenskoga naroda da Rusije i kako je za ruskog naroda veoma utješljivo, što ga sada u težkoj borbi prati ljubav i simpatije svega Slavenstva.

Književne vesti.

Prilozi k starijoj književnoj i kulturnoj povijesti hrvatskoj, napisao Mirko Breuer Zagreb, 1904. u vlastitoj nakladi. Cijena 3 krone.

Preporučamo ovo zanimivo djelo svim prijateljima naše starije knežeževne i kulturne povijesti.

„Suhu vrelo“. Matica Hrvatska izdati će ove godine između ostalih radnja i dva djela dvojice naših suzemljaka i to „Suhu vrelo“ našeg dičnog Viktora Cara Emina, koji je prošle godine svojim „Zimskim sunčem“ postigao sjajan uspjeh. Drugo djelo biti će „Izabrane pjesme“ Rukarda Katalinica Jeretova, kojega ubrajaju među najbolje mladje hrvatske pjesnike. Mi čestitamo unaprijed srdačno našim mlađim i odličnim suzemljakom.

Listnica uredništva i uprave.

Gosp. dopisnik Sv. Nedelja: Svakako u budućem broju. Da ste nam zdravo!

Razni prinosi.

Na uspomenu Josipa Kurelića davorvali su, Djackom pripravom državu u Pazinu“ gg. Dr. D. Trinajstić K 20, Dr. Gj. Červar, Sladonja Jakov, Ant. Beršota, Peščenko Karolina po K 10, Cucančić Matija, Žic Ivan, Stranić Ivan, Marčelja Anton, Zović Marko po K 5, N. N. K 4, Turčinović Josip K 2, Turato Niko K 1, Kastavac sabrao u Gračiću K 7-40.

Izkaz prinosa stiglih na ravnateljstvo družbe Sv. Cirila i Metoda za Istru tekom mjeseca studenog 1903.

— G. dr. Božo Vinković Žalje od J. Noll-a hrvatskog majstora u Karlovcu u svome domu na badnji dan sabranih	K 5—
— Uprava „Hrvatskoga Prava“	874—
— G. Fran Matiječić u Trstu	10—
— G. dr. Konrad Janežić u Voloskom	20—
— G. Vlašić Ivan iz Nove Vesi kod Početca sabranih od Novovčana	20—
— G. Viktor Tomićić u ime dobre ruke	20—
— G. Stjepan Gamulin u Jelsi u ime dobre ruke	10—
— G. Mihovio Skvrce, Zadar	20—
— N. N.	200—
— G. Drag. Pribil tajnik Citanice u Kopru prigodom 25-godišnjice koparske Citanice sabranih u Dekanih	12—
— Uprava „Narodnih Novina“ u Zagrebu	136-50
— Uprava „Narodne Obraće“ u Osiku	870-08
— Dionitska Uškara sajde u „Obzoru“ od 30. oktobra 1903. oglašenih	903-27
— G. Stjepan Gamulin, Jelsa u ime prihoda od prodaje družbenog papira za II. poluljeće 1903.	527—
— Ivan Čuljat u Vinkovcima sačupio u svojoj skrabici	4—
— G. dr. M. Laginja u Puli a) od g. don I. Prodana, Zadar b) od „Dobrotvora“ u Puli primljenih	103—
— G. K. Jelusić, Kastav u svojoj skrabici sakupljenih	20—
— Prva Jugoslavenska tvorna kavinih surogata u Ljubljani	3-56
— Uprava „Edinost“, Trst	100-34
— G. Ante Kreklić učitelj u Županju sakupljenih u Hrvatskoj Citanici u Županju od svatova g. Pavle Bostila	6-78
— G. — V. Sakupljeno medju prijateljima	14-10
— Kazimir Jelusić načelnik, Kastav, kao preostatak skupnog objeda članova zastupstva občine Kastav iz sjednice 26. januara 1904.	3—
— G. A. Kolesov iz Belovara sakupljenih u veselom družtvu	11-90
— Stediona u Krizevcih	50—
— G. Viktor Car Emin izruča od g. dra. Landra u ime čistih prihoda Českog koncerta u Opatiji primljenih	4-20
— Plemenitim darovateljem sverdno se zahvaljuje	Odbor.

